

פרוטוקול מס' 180

מישיבת ועדת העבודה
מיום ר', כ"ה בחמוז חשל"ה - 4.7.1975, שעה 8.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

מ. ורטמן - ממלא מקום היושבת-ראש
ז. אמיר
פ. גרופר
מ. דרובלס
ה. זיידל
י. יודין
מ. כהן
ח. שמעוני

מזמנים:

בן דור - מנהל מחוז הגליל, משרד השיכון
ד. איש שלום - ס/מנהל אגף האיכלוס
בן-בסט מנחם - ממלא מקום ראש המועצה, בית שאן

מ"מ מזכיר הוועדה: ר. שולביץ

רשמה: א. עצמון

סדר היום: ש ו נ ר ת.

- 782 -

(מקום קי"מ 99.7.75)

אני פותח את הישיבה.

הי"ר מ. ורטמן:

לפני שבוע קבענו ישיבה בענין הצעה לסדר היום של ד. לוי מכיון שהוא לחץ שזה מאד הכרחי ורציני הנושא והוא לא הופיע בזמן. העלינו השבוע שוב את הנושא לסדר היום מכיון שהוא העמיד את זה בצורה חריפה, ושוב הוא לא הופיע.

ה. זיידל:

יש לי 3 שאלות ליושב-הראש בצורה שאילתוח:

(1) מליאת הכנסת העכירה את ההצעה שהיחה לי

ובנוסף שני חברים בענין קצא"א לוועדת העבודה שאלתי היא מחי מחוננת ועדת העבודה לדון בנושא על קצא"א? - כי הבעיה היא עקרונית ויש לדיון הזה השלכה על נושאים אחרים.

(2) קראתי בעחונות שהסתדרות הקימה ועדה משותפת

לנושא של יחסי עבודה בכמה מפעלים חיוניים. אני רוצה לשאול: האם ועדת העבודה, היות ומדובר במישור פרלמנטרי כפי שהתבטאה ההסתדרות, מתכווננת להיות פעילה במישור הזה?

(3) לפני שנה הצעתי דיון והוחלט לקיים דיון על

גיל הפרישה אבל הוחלט לחכות למסקנות של הוועדה. פורסמו בעחונות המסקנות של הוועדה ואני מניח שהמסקנות האלה הגיעו גם לוועדה שלנו. אני רוצה לשאול: מתי מתכווננים להעלות את הנושא הזה שהוא נושא די דחוף לגבי המצב בכלל בקרנות פנסיה ובפנסיה תקציבית ובפרט לאור העובדה שאנחנו נמצאים בשנת האישה הבינ"ל. שם יש הצעה לגיל הפרישה של האשה.

הי"ר מ. ורטמן:

איך הכוונה היום לפתוח בדיון על השאלות שהועלו

שכולן מכובדות. אנסה להשיב על אחת אחת.

אני רק ממלא מקום וזה יוחר קשה לי. הגב' ארבל

הוזרה ארצה בעוד שבוע. אני מקווה שכל הנושאים שהועלו כאן יבואו לידי ביטוי בסדר היום הקרוב. אם הוועדה חשב בפגרא אז יתכן שיש מקום לפחות לאחד משלושה הנושאים לקיים דיון עוד לפני סיום מושב הכנסת. אני חושב שענין של קצא"א והנושא השני של בחינה מחודשת של הבטחת יחסי עבודה תקינים במפעלים חיוניים, שני הנושאים האלה יכולים בהחלט להשתלב בדיון על קצא"א.

טוב נצשה - ואני אציע ליושבת-ראש הוועדה ובהסכמת

המציעים - לא לשים את הדגש על קצא"א כי עדיין מתנהלים משפטים, יחסי העבודה מעורערים, והשקט טרם חזר והפצעים טרם הגלידו. אולם יש מקום בעקבות מה שקרה בקצא"א לקיים דיון ממצה עם ההסתדרות ועם משרד העבודה על ההצעות השונות אשר הם מציעים ואיפוא הם עומדים בשני הנושאים האלה כדי להבטיח שמקרה כזה כמו קצא"א לא יוכל להתרחש פעם שניה. אני אמליץ שאנחנו ננהג בצורה כזאת.

ז. אמיר:

אני מצטרף למה שאמרה בחחילה. לא משרד השיכון

ולא המציע עצמו נמצאים כאן ואני מאד מצטער על כך.

בקשר להצעה לסדר היום שהועברה לוועדת העבודה

אני מציע שאנחנו ניזום כוועדת העבודה, בלי צורך בהצעה לסדר היום לכנסת, דיון מפורט בנושא יחסי עבודה בארץ באופן כולל. לדעתי, לא רק הנמלים ואל-על הם מעניינים בלבד. כל מה שמחרש היום במשרדי הממשלה השונים ובכל השירות הציבורי ומה שהולך בסקטור הפרטי מחייב את וועדת העבודה להזמין באופן פורמלי את נציגי העובדים ואת נציגי ההסתדרות ולקיים שיחה בנושא הזה.

אני בהחלט חומך נלהב בחוק האיגוד המקצועי,

בדמוקרטיה ובכל נושא של יחסי עבודה אבל אני חושש שמרוב דמוקרטיה אנו עלולים לפגוע בדמוקרטיה. לכן יש צורך דחוף שוועדת העבודה תקיים דיון בנושא הזה ותזמין את כל מי שצריך להזמין. יש אפילו להזמין נציג אחד מכל מקום עבודה חשוב ולקיים שיחה. בצורה זאת כפי שאנחנו הולכים אני חושש שאנחנו עלולים לפגוע באחד הדברים היסודיים של האדם וזה חופש המאבק המקצועי שלו. על כן יש להסדיר את הנושא הזה.

מ. כהן:

אני מצטרף למה שאמר חה"כ אמיר. מאחר שהוא הזכיר
אח הסקטור הפרטי, אני רוצה לציין שרוב השבחות
הן בסקטור הציבורי. הסקטור הציבורי יכול ללמוד הרבה מאד מהסקטור הפרטי. הייתי
מציע לחברי הוועדה לבקר בדגון ושם אפשר לראות כיצד היחסים שם בין העובדים
הם חקיניים ביותר. אפילו קיבלו שבחים מפי משל עצמו.

היו"ר מ. ורטמן:

אני רוצה לומר לחה"כ אמיר שנושא של דיון ביחסי
עבודה בארץ שאיננו באמצעות הצעה לסדר היום איננו

דבר מקובל וזאת משלוש סיבות:

(1) חלק גדול מהעובדים לא כל כך רוצה שהכנסת

תתערב ביחסים בין עובד ומעביד ורואים את זה כנושא של ההסתדרות.

(2) על השגלתן של סיעות שונות יש הצעות, ובחוכן

גם של חה"כ זיידל, שהוא תועלה ביום ד' ושמה ערעור יחסי עבודה במדינה. אם
ההצעה הזאת תועבר לחוועדה יהיה מקום לדון בזה. אינני אומר שוועדת העבודה
איננה יכולה לחרום אבל נושא של יחסי עבודה הוא נושא עדין כל כך ומותכב כל כך
כדי שוועדת העבודה בהרכבה הפוליטי תוכל לתת שיניים לכל הסקטורים יחד. זה ענין
של זכויות על גבי זכויות ואינני בטוח שתוכל אחר כך להתאחד על החלטות.

(3) לעומת זאת אנחנו דנים בנושא של קצא"א וזו

הצעה לסדר היום. יש הצעה משוחפת של ההסתדרות ושל הממשלה וישנה וועדה משוחפת
להכנת דפוסים ארגוניים כאלה שיבטיחו אי הפרעה בים ובאוויר. זה נושא מוגדר
ומצומצם ומחלש יפה על נושא של קצא"א. לכן אם נדון בנושא הזה נוכל להוציא
מסקנות ולא יהיו עוררין עליהן.

פ. גרופר:

הענין שהעליח ענין קצא"א הועלה בוועדת הכלכלה.

אני רוצה להגיד לך שאנחנו עולים על מוקשים.

אנחנו בישיבה עם דינשטיין הוא דיווח לנו מה הלך, מה הולך ומה ילך. עומדים
לפטר את כל ה-40. סך הכל אשרו 13. אחת עולה על מוקש.

אנחנו מדברים בפורום של ועדת העבודה - אני

אישי לא מאמין שנחרם שהוא זה אבל העבירו, שידונו.

דבר נוסף - המושג הזה של יחסי עבודה אני מציע

לדחות את הדיון בנושא הזה עד לאחר ביצוע הרפורמה. אני משתחף עכשיו בוועדת
הכספים ואני רוצה להגיד לכם שאף אחד לא יודע מה יהיה בעוד שבועיים-שלושה או
אחרי חודש אחרי שיראר את הלוקש. יהיו דברים שלא נוכל לחיות איחס. לכן אני
מציע שהענין שהעלה חה"כ זיידל אמנם הוא ענין חשוב אבל נחכה עוד חודש עד
שהרפורמה תיכנס לתוקפה.

היו"ר מ. ורטמן:

אני בדיעה שלא נוכל לדבר בנושא הגדול שנקרא

יחסי עבודה בלי הצעה לסדר היום. זה לא מעשי

וזה לא יגיע עד לסיום המושב הזה.

לעומת זאת בענין קצא"א אני לא מציע לדון בנושא

קצא"א אלא מאחר ויש הצעה לסדר היום, אני מציע שבאמצעות זה נדבר בנושא שעליו
אין ויכוח, והוא ההצעה המשוחפת של הממשלה ושל ההסתדרות על חקיקה ונקיטת
אמצעים כאלה שבעתיד לא יקרו מקרים כאלה.

יש מקום לדבר על הנושא כיצד להבטיח שחוק ישוב

סכסוכי עבודה בעקבות התיקון שאושר כאן המדבר בים ובאוויר ובסקטורים ציבוריים
ממלכתיים שלא חהיינה שביתות באמצע קיומו של הסכם. וכיצד ליישם את זה הלכה
למעשה ולתת לזה שיניים. עד היום הזה אי אפשר היה לנקוט באמצעים נגד מישהו
שמבזה בית משפט. אגב, צו הבאה הוא בלתי חוקי. גם לגבי חוק ישוב סכסוכי עבודה
כל נושא שהעילה היא שביתה אי אפשר להביא את האדם למאסר. בבזיון בית המשפט
אפשר להטיל קנס אבל את הקנס אי אפשר לגבות ע"י המשטרה. כלומר, אי אפשר לעצור
אחר ואי אפשר לעקל. במפורש זה כתוב בחוק.

היו"ר מ. ורטמן:

אני לא מאמין שאפשר ע"י מאסרים להפסיק סכסוכי עבודה אבל לדון כיצד לא תהיה פריקת עול ולא הפורעו שאנחנו עדים להם. ושלא יקרה שרב מלחים ישבית את הצי. אני מציע שניתן את דעתנו על כך שתייבם למצוא דרך שכן יהיו שיניים לחוק. אם איש כמו משה לוי מכריז שביחה שתוגש נגדו חניעת נזיקין שהוא יהיה אחראי בעד זה. זהו אחד האמצעים שלא תהיה הפקרוח כזאת.

ז. אמיר:

אני הצעתי את זה לא בשביל לקשור את ידיהם של ועדי העובדים בעניני עבודה אלא על-מנת שבוועדת העבודה בצורה שקטה נוכל להסביר את כל הנושא של מצב העבודה במשק. לכן גם הצעתי להזמין את נציגי ההסתדרות המוסמכים וגם ראשי העובדים הגדולים. שיחה כזאת בוועדת העבודה בהשתתפות נציגי משרדי ממשלה הנוגעים בדבר יכולה להועיל במצב העדין בו נחונה מדינת ישראל, לא רק מבחינת חברתית אלא גם מבחינת יחסי העבודה.

אם יש צורך להגיש הצעה לסדר היום בצורה פורמלית אז יכול להיות שצריך לשקול אם להגיש דבר כזה. יש מקום היום בצורה עניינית אובייקטיבית ללא שום לחצים וללא דיעות קדומות לנהל מן סימפוזיון במסגרת ועדת העבודה של הכנסת ויש לנו פגרה ארוכה ואפשר למצוא יום שלם מבוקר עד ערב. אם זה לא מחבל אז תבוא לדיון ההצעה של חה"כ זיידל ושם כל אחד ירצה על הנושא.

היו"ר מ. ורטמן:

אני מציע שאנחנו נעשה שני דברים: - אנחנו לא מורידים את ההצעה מסדר היום. חה"כ אמיר העלה הצעה - גם כאן אני לא מציע שנחליט היום. אם ביניים תבוא הצעה מהכנסת - מה טוב. אם לא נחייחם לזה בבוא העת.

אני חושב שההצעה שהגיש חה"כ זיידל לכנסת כנראה שתבוא לדיון ביום ד' ואם הממשלה תחליט להעביר אותה לוועדה טוב. אם תציע להסיר אותה מסדר היום הוא לא יגיש אותה.

יש הצעה של חה"כ אמיר שהיא נשארת ועומדת ניתייםסו

אליה.

אני הצעתי בענין קצא"א מכיון שזה כבר הועבר שלא נדון בענין עצמו אלא נדון באמצעים שההסתדרות והממשלה רוצים לנקוט כדי שמקרים כאלה לא יקרו בעתיד.

יש עכשיו הצעה של חה"כ זיידל בענין גיל הפרישה ועכשיו מתאספות המסקנות של הוועדה בנושא קשישים. נדמה לי שחה"כ בן-מאיר העלה הצעה בכנסת, אני רק לא בטוח מי השיב לו, אם זה שר הסעד המנות או שר העבודה. אם ההצעה הזאת הועברה אלינו אנחנו יכולים לחת לה גוון אחר ולדבר גם בנושא גיל הפרישה. במקרה ונושא הקשישים הועבר לוועדת השירותים אני מציע שבאחת הישיבות נפתח בדיון של ההצעה של חה"כ זיידל. אבל אני קודם כל מציע שנחכה ונראה את הרפורמה.

בענין הרפורמה אני רוצה לומר שני משפטים:

היום אין עוד וודאות שב-1.7 תכנס לחוקף הרפורמה. אם עד ל-14 לחודש הכנסת לא חאשר הרפורמה אז היא לא תיכנס ב-1.7. שמענו את הודעת ההסתדרות שאם לא ימצאו פשרה, והממשלה לא תרצה להיכנס לעימות, אז אי אפשר להפעיל את הרפורמה.

נכון שהכנסת איננה כפופה להסתדרות אבל הבעיה היא אם אנחנו יכולים לקבל החלטות כדי להרגיז את כל העולם. לא שאני חושב שיש ללכת לקראת בעלי המשקים הקטנים והמושבים בענין מס רווחי הון, כל אחד צריך ללכת לקראת ההסתדרות ולנסות למצוא סינתזה כדי לא להרגיז את כל העולם.

היו"ר מ. ורטמן:

מה שהוצע היום זה מעבר לזה וזה מאוחר מדי. אני לא חושב שהנושא של הוצאות נסיעה זה הדבר החשוב ביותר ברפורמה. אני חושב, למשל, חברים כמו ח"כ אמיר, שמעוני ודיציאן בוועדה המשותפת לוועדה הכספית שהעלו את ענין של קצבת הילדים והציעו להגדיל זאת מהילד הרביעי - זה דבר חשוב.

חברי ועדת העבודה הותיקים יודעים שבשנים 1971

או 1972 הייתה רפורמה קטנה בתוספת לילדים והיו צריכים להטיל מס הכנסה על קצבת הילדים. מה הייתה הכוונה? - הכוונה הייתה להגדיל את הסכום ולהטיל מס-הכנסה. אז מי שיש לו הכנסה גבוהה ישלם מס הכנסה. מי שאין לו יקבל את מלוא הקיצבה. הממשלה עמדה בהחזיבות וועדת העבודה לא עמדה בהחזיבות ולא הוטל מס על הקצבה. מה קרה עכשיו? - כאשר הפכו את הסידורים בקשר לרפורמה החבר שלילד החמישי, השישי ואילך הפרשיות הולכת וקטנה. כלומר, הוא מקבל פחות. למה? - בגלל מס ההכנסה.

באו חברים וטענו שלא יחכן שילד רביעי יקבל פחות

לחמו כולם והשיגו פשרה שהילד הרביעי יקבל רבע נקודה יותר, החמישי רבע נקודה יותר והשישי חצי נקודה יותר. כלומר, עד לילד השישי יקבלו 100 ל"י יותר. כלומר, הענין הזה מצא את פתרוננו.

יש עכשיו ויכוח לגבי בסיס חישוב של קצבת זקנה.

הממשלה הציעה להגדיל ב-16% של שכר הממוצע במשק. יש חברים שמציעים 18%. כל אחוז מחבטא ב-70 מיליון ל"י. ובאותה הזדמנות חגיגית אם מעלים בנקודה אחת זה חסר בנקודה אחרת. על סדר היום של הכנסת יש הצעת חוק של המוסד לביטוח לאומי מס' 19 ששם מוצע על הגדלת הבסיס של קצבת זקנה. לכן לא בדאי לערבב את שני הדברים ביחד.

אני מקווה שביום ג' נוכל לסיים את הויכוח. אלא

מה היא הבעיה: מאחר ויש ערעור על הרפורמה ואם היא לא תיכנס לחוקף ב-1.7 אז גם הנושא של הביטוח הלאומי לא ייכנס לחוקף. לכן מצאתי לנכון להסביר ואני חושב שהוועדה עשתה עבודה חשובה מאד.

אם זה לא ייכנס ב-1.7 מחי זה ייכנס?

מ. דרובלס:

חודש אחרי זה.

היו"ר מ. ורטמן:

ז. אמיר:

אם עד אחמול היו לי מספר ספיקות בנושא הרפורמה, לאחר התיקון שבא בנושא של קיצבאות לילדים אני אומר שכל אחד מאננו בחוג שלו ובמפלגתו חייב לעשות את הכל על-מנת לשכנע שיש להביא את הרפורמה הזאת כפי שהיא. גם אם יש פה ושם בעיות בקשר לרכב ולראות את הדבר העיקרי ברפורמה בקשר לקצבאות לילדים. אם אני רואה פה שמשפחה בת 10 נפשות תקבל תוספת של 615 ל"י אז אני אומר - כל הכבוד. אני מוכן שאנשים כמוני עם 3 ילדים בלבד שירדו מהכנסתם אם יש אפשרות לחזק את השכבות האלה שהן בדרך כלל שכבות במצוקה והן מסתמכות על קצבאות לילדים. ופה אני חושב בפעם הראשונה ניתן לחזק באופן משמעותי את השכבות האלה. אם היה שינוי של רבע וחצי נקודה מהילד הרביעי עד השישי אני חושב שפה צריך להביא את זה מיד לידיעת הנוגעים בדבר. אני כשלעצמי אעשה את זה גם דרך ההסתדרות.

ה. זינדל:

בשיחה חופשית זו אנחנו גולשים לאחד הנושאים המרכזיים. אני פונה אליך כיושב-ראש הוועדה ורוצה להביע הערכה. אבל אם כבר אז אני מבקש מחברי וועדת העבודה לעמוד מאחורי החלטת ועדת העבודה ושחצא פה אתם בענין העלאת החקירה של 18%. מודע לי המצב הקספי הקשה של האוצר ושל המוסד לביטוח לאומי אבל אם נולכים כבר לחרגם ולהעביר גמלא מ-15% ל-16% אז הצדק צריך להיעשות בעוד צעד נוסף. אני הצעתי אמנם 20% והתפשרנו על 18%, אני מבקש מהוועדה לעמוד מאחורי החלטה זו.

ח. שמעוני:

צריך להבחין בין שני דברים: בין הכנסת הרפורמה לבין כל המאויים שהיו לנו. היה על כף המאזניים שני דברים. מצד אחד להיטיב עם הזקנים כפי שהחלטנו, לעומת זאת היה ברפורמה הזאת פגיעה במשפחות מרובות ילדים מהילד הרביעי ומעלה לא להטבה אלא פחות. לפי דעתי היינו צריכים ליישר את ההדורים. מה שנוגע לגבי העחיד אנחנו לא מפסיקים מהאמביציה שלנו. מי שויתר הפעם עשה זאת כיון שלא רצינו להערים מכשולים על הנושא הזה. קודם כל ניישר את ההדורים בנושא הזה. לעומת זאת אנחנו בוועדת העבודה נאבק על שיפור המערכת הסוציאלית.

היו"ר מ. ורטמן:

אני רוצה לציין שהחברים בוועדה עמדו בחוקף על הרקון, העוות הרציני בענין הילדים והשגנו הישג חשוב מאד בנושא הזה. כאשר משפחה של 6 ילדים חקבל חוספח של 100 ל"י לעומת מה שהיה קודם זה הבר חשוב.

בקשר לקצבת זקנה - אני רוצה להגיד שאף אחד מאלה שהיחה לו דיעה אחרת לא ויתר על ההחלטה פה אחד של ועדת העבודה. ההצעה הזאת בעינה עומדת וקיימת. והוועדה חדון בשקט לאחר הכנסת הרפורמה מה לעשות כדי לשפר ולהעלות את הבסיס. היום אנחנו מדברים בחרגום. אם נערים מכשולים היום בסעיף זה או אחר אז העסק יתפוצץ.

ובכן אני אומר אם אנחנו היום מתרגמים זאת זה לא יותר גרוע אלא צילום המצב עם שיפור מה לגבי הבסיס. לכן החברים ויתרו על זה כרגע אבל לא עשו את זה כויתור על העמדה העקרונית אלא זו היחה נסיגה טקטית כדי שאפשר יהיה להסתער עוד פעם.

לכן אני מציע לחה"כ זיידל להצטרף להצעה הזאת כדי שנוכל להעביר את זה. אם אנחנו רוצים שהצ'קים יגיעו למשפחות בחודש יולי אז הכנסת צריכה לאשר ב-14.7 לכל המאוחר. ואז המוסד לביטוח לאומי יוכל לחת הוראה לבצע את זה ברגע שהוועדה תגמור את עבודתה.

אני רק העליתי את זה כי יש נקודה נוספת בענין של מס-הכנסה באשר לרווחי הון. עם כל הפגוד לוועדה המשותפת שמעלים הצעות שונות ואני לא מעלה את זה כהצעה אלא רק כהרהור - ואני אומר לחה"כ בגרופר חוכל להשחמש בשמי - אני חושב שיש צורך לקבוע יחידת הון פטורה ממס רווחי הון בסדר גודל של 150,000 ל"י או 200,000 ל"י. יחידת הון אחת בנוסף לדירה. ואז אנחנו לא פוגעים לא באנשי הקואופרציה ולא באחרים. אם איש קנה מנייה היום יצטרך לשלם מס רווחי הון ויהודי אתר שקנה מטבעות או משהו אחד פטור מזה. אני אומר פשרה וצריך להגיע לפשרה על האתוז. אני לא פותר את השאלה של המשק הקטן. הכוונה של ועדת בן-שחר היחה לקזז ולקצץ את הרווחים הספקולטיביים שמי שקנה קרקע בשליש ואחרי שנה קיבל 2 מיליון ישלם על זה. לא היחה כוונה שיהודי שקנה מנייה באגד שעלתה אז 5,000 ל"י והיום היא שווה 120,000 ל"י, שהיא פחות ממה שהיה פעם 5,000 ל"י כי כאשר הוא השקיע את המניה אז הבסיס היה חצי אוטובוס. היום ב-200,000 ל"י לא חקנה חצי אוטובוס. אז אין הצדקה להטיל עליו מס כזה כי הוא לא עשה מזה ביזנס וספקולציות. כואו נגיד שיחידת הון לפי המצב היום של 200,000 ל"י פטורה ממס.

פ. גרופר:

ההצעה שהולכת להתגבש היום - כל החקנות כבר מאשרים ויש הסכמה של כולם, רק עובדים על הנסוחים שהרטרואקטיביות לא תעלה בכל מקרה עד שנה מסוימת על 10%. ופה מגיעים לשאלה ואתה יכול לראות את המאבקים של החקלאים - וזה לא משנה אם זה בסקטור הפרטי או לא. במשקים אין להם את הדירה אבל במושב זה דירה פלוס קרקע. כלומר, יש אחד שימכור אז הבית שלו יהיה פטור ממס, ואחר שימכור נצטרך לשלם גם עבור הבית. ההצעה היא להוציא את הבתים.

פ. גרופר:
עכשיו מגיעים לנקודה השניה - והיא נכונה. אם
במושב בנה מישהו סככה ועשה חממה שזה היום
200,000 ל"י, אז גם על זה צריך לשלם, לפי דעה אנשי משרד האוצר והם לא נוטים
לוותר בענין זה. הם נוטים בסקטור המושבי להפריד אח הבית מיחידה אבל לגבי יחידה
נוספת, שאחה מציע, הם לא רוצים לשמוע.

היו"ר מ. ורטמן:
יש הבדל יסודי בין ספקולציה של קרקע ולבין
חקלאי לא כל יום מוכרים מושבים.

אני חויב לאכזב אח אנשי משרד השיכון אבל ח"כ
ד. לוי שלחץ כל כך להעלות אח הנושא באופן דחוף; לא הגיע לישיבה.

ה. זיידל:
אחמול בערב לא הייתי בטוח אם חקייים הישיבה או
לא. צלצלתי לכנסח ושאלתי והם בעצמם לא ידעו.
אמרו לי שכמה וועדות בוטלו.

היו"ר מ. ורטמן:
אלה שהיו צריכים להגיע מירושלים ביטלו. אלה
שהיו צריכים להגיע מהצפון לא בטלו. אני לא
בטלתי בגלל סיבה אחת שח"כ ד. לוי לחץ שהנושא דחוף מאד. נעניתי לפנייחו ואני
מצטער שזה כך קרה. אני מקווה שגב' ארבלי כבר חטפל בנושא הזה ואני מבקש את
סליחת אנשי משרד השיכון.

הישיבה ננעלה בשעה 10.00